

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0005

Ženy, rovnosť medzi ženami a mužmi a klimatická spravodlivosť

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2018 o ženách, rovnosti medzi ženami a mužmi a klimatickej spravodlivosti (2017/2086(INI))

Európsky parlament.

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv prijatú 10. decembra 1948 a na dohovory OSN v oblasti ľudských práv a opčné protokoly k týmto dohovorom,
- so zreteľom na Dohovor OSN z 18. decembra 1979 o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW),
- so zreteľom na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu z roku 1995, ktoré boli prijaté na štvrtej svetovej konferencii, najmä na kritickú oblasť záujmu K (Ženy a životné prostredie),
- so zreteľom na demografický prieskum zameraný na adaptáciu na zmenu klímy, ktorý vypracoval Populačný fond OSN (UNFPA), v ktorom sa spájajú údaje o obyvateľstve s geografiou klimatických rizík, čo poskytuje politický nástroj na znižovanie rizík katastrof,
- so zreteľom na Dohovor OSN o boji proti dezertifikácii (UNCCD), ktorý nadobudol platnosť v decembri 1996, najmä na článok 5 jeho všeobecných ustanovení,
- so zreteľom na 18. konferenciu zmluvných strán (COP 18) Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), ktorá sa konala od 26. novembra do 8. decembra 2012 v Dauhe (Katar), rozhodnutie 23/CP.18,
- so zreteľom na 20. konferenciu zmluvných strán (COP 20) UNFCCC, ktorá sa konala 1. – 12. decembra 2014 v Lime (Peru), a najmä na pracovný program z Limy týkajúci sa rodovej problematiky (rozhodnutie 18/CP.20),
- so zreteľom na 21. konferenciu zmluvných strán (COP 21) UNFCCC, ktorá sa konala od 30. novembra do 11. decembra 2015 v Paríži, Francúzsko,
- so zreteľom na článok 8 Parížskej dohody,
- so zreteľom na 22. konferenciu zmluvných strán (COP 22) UNFCCC, ktorá sa konala 7. – 18. novembra 2016 v Marrákeši (Maroko), a na rozhodnutie o rodových otázkach a zmene klímy, ktorým sa rozširuje pracovný program z Limy týkajúci sa rodovej

problematiky (rozhodnutie 21/CP.22),

- so zreteľom na program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, ktorý bol prijatý v septembri 2015 a nadobudol účinnosť 1. januára 2016, a najmä na jeho ciele trvalo udržateľného rozvoja 1, 4, 5 a 13,
 - so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva 35/20 z 22. júna 2017 o ľudských právach a zmene klímy,
 - so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 2 a 5 Zmluvy o Európskej únii (Zmluvy o EÚ),
 - so zreteľom na článok 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únii (ZFEÚ),
 - so zreteľom na závery Rady z 25. júna 2012 o rodovej rovnosti a životnom prostredí: posilnené rozhodovanie, kvalifikácie a konkurencieschopnosť v politike v oblasti zmiernenia zmeny klímy v EÚ,
 - so zreteľom na akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020, ktorý Rada prijala 26. októbra 2015,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2014 o konferencii OSN o zmene klímy v roku 2014 – COP 20 v Lime v Peru (1. – 12. decembra 2014)¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. októbra 2015 o správe Smerom k uzavretiu novej medzinárodnej dohody o klíme, ktorá sa má podpísať v Paríži²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. apríla 2012 o ženách a zmene klímy³,
 - so zreteľom na pozičný dokument o novej dohode o zmene klímy z roku 2015, ktorý 1. júna 2015 uverejnila organizácia Ženy a rodová konštituencia⁴,
 - so zreteľom na správu Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE) z 26. januára 2017 s názvom Rod v rámci životného prostredia a zmeny klímy⁵,
 - so zreteľom na ženevský záväzok týkajúci sa ľudských práv v rámci opatrení v oblasti klímy,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a stanoviská Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozvoj (A8-0403/2017),
- A. keďže k zmene klímy dochádza na celosvetovej úrovni, ale deštruktívnejší vplyv má na krajiny a spoločnosti, ktoré sú za globálne otepľovanie najmenej zodpovedné; keďže dôsledky sú väčšie v prípade obyvateľstva, ktorého živobytie najviac závisí od prírodných zdrojov a/alebo ktoré má najmenšiu možnosť reagovať na prírodné katastrofy, ako sú suchá, zosuvy pôdy, záplavy a hurikány; keďže tí, ktorí majú menej

¹ Ú. v. EÚ C 289, 9.8.2016, s. 27.

² Ú. v. EÚ C 349, 17.10.2017, s. 67.

³ Ú. v. EÚ C 258 E, 7.9.2013, s. 91.

⁴ http://womensgenderclimate.org/wp-content/uploads/2015/06/WGC_FINAL_1June.pdf

⁵ <http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-environment-and-climate-change>

finančných zdrojov na adaptáciu na zmenu klímy, budú najviac zasiahnutí dôsledkami tejto zmeny a budú nimi najviac trpieť;

- B. keďže zmenu klímy inak pociťujú ženy a inak muži; keďže ženy sú zraniteľnejšie a vystavené väčším rizikám a zaťaženiu, a to z rôznych dôvodov – počnúc nerovnakým prístupom k zdrojom, vzdelávaniu, pracovným príležitostiam a pozemkovým právam až po sociálne a kultúrne normy a ich rôzne prierezové skúsenosti;
- C. keďže ženy sú mimoriadne zraniteľné voči zmene klímy a neúmerne pociťujú jej účinky vzhľadom na svoje sociálne úlohy pri zabezpečovaní vody, potravín a kuriva pre svoju rodinu a starostlivosť o iných; keďže ženy sú v celosvetovom meradle zodpovedné za viac ako 70 % donášok vody a hospodárenia s vodou; keďže v regiónoch, ktoré sú najviac postihnuté zmenou klímy, 70 % všetkých žien pracuje v odvetví poľnohospodárstva, no len zriedka sa zapájajú do rozvoja politik v oblasti zmeny klímy;
- D. keďže OSN odhaduje, že 781 miliónov ľudí vo veku 15 rokov a viac je stále negramotných a takmer dve tretiny z nich sú ženy¹, pričom prístup k informáciám a vzdelávaniu prostredníctvom náležitých komunikačných kanálov je nevyhnutný na zabezpečenie ich nezávislosti, najmä počas katastrof;
- E. keďže v poľnohospodárskom odvetví v Afrike ženy produkujú viac ako 90 % základných potravín, pričom vlastnia len približne 1 % ornej pôdy;
- F. keďže katastrofy majú veľký vplyv na vzdelávanie, zdravie, štrukturálnu chudobu a vysídľovanie obyvateľstva;
- G. keďže OSN odhaduje, že 70 % z 1,3 miliardy ľudí žijúcich v chudobe na svete sú ženy; keďže chudobní obyvatelia častejšie žijú v okrajových oblastiach, ktoré sú vystavené záplavám, stúpaniu morí a búrkam; keďže počas prírodných katastrof je u žien a detí štrnásťkrát vyššia pravdepodobnosť úmrtia než u mužov;
- H. keďže dôsledky zmeny klímy zvyšujú rodové rozdiely, pokiaľ ide o diskrimináciu, ohrozenie zdravia, stratu živobytia, presídlenie, migráciu, chudobu, obchodovanie s ľuďmi, násilie, sexuálne vykorisťovanie, potravinovú neistotu a prístup k infraštruktúre a základným službám; keďže je potrebný rodovo citlivý prístup, ktorý spája analýzu účinkov zmeny klímy s kľúčovými úvahami o modeloch spotreby a ich vplyve na zmenu klímy;
- I. keďže nerovnaká účasť žien na rozhodovacích procesoch a trhoch práce zhoršuje nerovnosti a často bráni ženám prispievať v plnej miere k tvorbe politiky v oblasti klímy a jej plánovaniu a vykonávaniu a podieľať sa na nej; keďže ženy nie sú len obeť, ale účinné iniciátorky zmeny pri rozvoji zmiernovacích a adaptačných stratégií v rámci svojich komunít a v rozhodovacích funkciách a musia byť oprávnené takto pôsobiť;
- J. keďže v Pekinskej akčnej platforme z roku 1995 sa jasne vymedzila súvislosť medzi rodom, životným prostredím a trvalo udržateľným rozvojom a vyhlásilo sa, že ženy zohrávajú strategickú úlohu pri rozvoji trvalo udržateľných a ekologicky vhodných modelov spotreby a výroby vrátane potreby žien rovnakým dielom sa zapájať do

¹ United Nations, 'The World's Women 2015',
<https://unstats.un.org/unsd/gender/chapter3/chapter3.html>.

rozhodovania o životnom prostredí na všetkých úrovniach;

- K. keďže v článku 5 všeobecných ustanovení Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii (UNCCD) sa uznáva úloha žien vo vidieckych spoločnostiach a v regiónoch, ktoré sú najviac postihnuté dezertifikáciou a suchom, pričom sa podporuje rovnaká miera účasti mužov a žien na boji proti dezertifikácii a účinkom sucha;
- L. keďže dosiahnutie rodovej rovnováhy a zmysluplná účasť žien v každom procese nakoniec závisia od nápravy štrukturálnych základov rodovej nerovnosti;
- M. keďže zmluvné strany UNFCCC sa na stretnutí COP 18 rozhodli (rozhodnutie 23/CP.18) prijať cieľ vyváženého zastúpenia žien a mužov v orgánoch zriadených podľa dohovoru a Kjótskeho protokolu v záujme zlepšenia účasti žien, zabezpečenia účinnejšej politiky zmeny klímy, ktorá spravodlivo rieši potreby žien a mužov, a sledovania pokroku pri plnení cieľa rodovej rovnováhy v rámci podpory rodovo citlivej politiky v oblasti klímy;
- N. keďže ženy sú v členských štátoch EÚ stále nedostatočne zastúpené v rozhodovacích orgánoch v oblasti zmeny klímy na vnútroštátnej úrovni, čo však neplatí pre príslušné generálne riaditeľstvá (GR) Komisie, ako sú napríklad GR pre oblasť klímy a GR pre energetiku, kde 40 % pracovných miest v každom z GR zastávajú ženy;
- O. keďže pracovný program z Limy týkajúci sa rodovej problematiky, ktorý bol prijatý na konferencii COP 20 (rozhodnutie 18/CP.20), vyzýva strany, aby presadzovali rodovú rovnováhu vo svojich zastúpeniach a podporovali rodovú citlivosť pri tvorbe a vykonávaní politiky v oblasti zmeny klímy; keďže strany sa nabádajú k tomu, aby podporovali odbornú prípravu a zvyšovanie informovanosti delegátok a delegátov o otázkach súvisiacich s rodovou rovnováhou a zmenou klímy;
- P. keďže Parížska dohoda (COP 21) stanovuje, že strany by mali pri prijímaní opatrení na riešenie zmeny klímy v rámci svojho vykonávania dohody zohľadňovať svoje príslušné povinnosti týkajúce sa okrem iného otázok ľudských práv a rodovej rovnosti;
- Q. keďže mechanizmy na financovanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení na kompenzáciu za stratu a škody alebo za vysídľovanie v súvislosti so zmenou klímy budú účinnejšie, ak budú zahŕňať plné zapojenie žien do procesu navrhovania, rozhodovania a vykonávania vrátane zapájania obyčajných žien; keďže zohľadňovanie znalostí žien vrátane miestnych a pôvodných znalostí môže viesť k pokroku v oblasti zvládania katastrof, posilniť biodiverzitu, zlepšiť hospodárenie s vodou, zvýšiť potravinovú bezpečnosť, brániť dezertifikácii, prispieť k ochrane lesov, zabezpečiť rýchly prechod na technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a podporiť verejné zdravie;
- R. keďže zmluvné strany Parížskej dohody uznávajú, že zmena klímy je spoločnou záležitosťou celého ľudstva; keďže zmluvné strany by mali pri prijímaní opatrení na riešenie zmeny klímy rešpektovať, podporovať a brať do úvahy svoje záväzky v oblasti ľudských práv, práva na zdravie, práv pôvodného obyvateľstva, miestnych spoločností, migrantov, detí, osôb so zdravotným postihnutím a ľudí v zraniteľných situáciách a práva na rozvoj, ako aj rovnosti pohlaví, posilnenia postavenia žien a medzigeneračnej spravodlivosti,

- S. keďže klimatická spravodlivosť spája ľudské práva a rozvoj, pričom ochraňuje práva najzraniteľnejších osôb a zabezpečuje spravodlivé rozdelenie záťaže a prínosov zmeny klímy a jej vplyvov;
- T. keďže ciele trvalo udržateľného rozvoja uznávajú prepojenie medzi dosiahnutím rodovej rovnosti a splnením všetkých týchto cieľov vrátane cieľa č. 13 týkajúceho sa zmeny klímy, ktorý umožňuje riešiť základné príčiny slabšieho sociálno-ekonomického postavenia žien, a tým posilniť ich odolnosť voči zmene klímy;
- U. keďže účinky zmeny klímy v regiónoch, ako sú subsaharská Afrika a južná Ázia, by mohli do roku 2030 uvrhnúť viac ako 100 miliónov ľudí do extrémnej chudoby, čo by podnecovalo konflikty a spôsobilo vysídľovanie; keďže v Dohovore o boji proti dezertifikácii sa odhaduje, že do roku 2045 by mohlo byť v dôsledku rozširovania púští vysídlených 135 miliónov ľudí; keďže Medzinárodná organizácia OSN pre migráciu v rámci svojho posúdenia dôkazov odhaduje, že počet ľudí vysídlených v súvislosti so zmenou klímy do roku 2050 by sa mohol pohybovať od 25 miliónov po 1 miliardu, pričom najčastejšie uvádzaný odhad hovorí o 200 miliónoch ľudí;
- V. keďže rodová rovnosť, sociálna spravodlivosť a právo na rozvoj sú neoddeliteľnou súčasťou koncepcie klimatickej spravodlivosti; keďže najväčšie bremeno zmeny klímy síce nesie spoločnosť ako celok, sú to však najmä ženy, ktoré sú najviac postihnuté vysídľovaním spôsobeným klímou;
- W. keďže zmena klímy zvyšuje rozsah a frekvenciu prírodných katastrof, ktoré môžu viesť k strate majetku, strate činností na vytváranie hospodárskych príjmov, strate prístupu k životne dôležitým zdravotníckym službám a zvýšenému riziku rodovo motivovaného násillia; keďže schopnosť žien zvládať dôsledky prírodných katastrof často oslabujú prevládajúce rozdiely; keďže zmena klímy pravdepodobne tieto rozdiely ešte prehĺbi, čo povedie k ďalšej zraniteľnosti a ďalšiemu vysídľovaniu;
- X. keďže mnohým z týchto účinkov možno predísť zavedením rýchleho, inkluzívneho a rodovo citlivého rozvojového programu so zameraním na zmiernenie zmeny klimatických podmienok a adaptáciu na ňu;
- Y. keďže účinky zmeny klímy podľa prognóz povedú k vysídľovaniu obyvateľstva, ktoré nezapadá do parametrov súčasných medzinárodných rámcov; keďže reakcia na vysídľovanie v dôsledku zmeny klímy bude mimoriadne dôležitou výzvou, ktorá si vyžiada komplexnú a obsiahlu globálnu stratégiu založenú na dodržiavaní ľudských práv;
- Z. keďže prijatie kľúčových posolstiev týkajúcich sa ľudských práv a zmeny klímy Radou OSN pre ľudské práva v roku 2017 je významným krokom vpred pri odstraňovaní nepriaznivého vplyvu zmeny klímy na plné a skutočné požívanie ľudských práv; keďže program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 a Parížska dohoda poskytujú svetovým lídrom prierezový normatívny základ pre rozvoj rámca, ktorý môže účinne riešiť klimatické vysídľovania na základe existujúcich nástrojov OSN;
- AA. keďže EÚ má jasný právny rámec, ktorý vyžaduje, aby vo svojich vnútorných a vonkajších politikách rešpektovala a podporovala rodovú rovnosť a ľudské práva; keďže politika EÚ v oblasti klímy môže mať výrazný vplyv na ochranu ľudských práv a presadzovanie rodovo citlivých politík v oblasti klímy na celom svete;

- AB. keďže EÚ v súlade s právomocami udelenými zmluvami môže efektívne zlepšiť právne a politické nastavenia na podporu spravodlivosti v oblasti klímy a aktívne sa podieľať na rozvoji medzinárodného rámca ochrany ľudských práv osôb vysídlených v dôsledku zmeny klímy; konštatuje, že EÚ a jej členské štáty sa zaviazali uplatňovať rodové hľadisko v budúcom globálnom pakte pre bezpečnú, riadenú a legálnu migráciu;
- AC. keďže Dohovor o právnom postavení utečencov z roku 1951 neobsahuje kategóriu klimatických utečencov;
1. uznáva, že rodová rovnosť je predpokladom trvalo udržateľného rozvoja a efektívneho riadenia klimatických výziev; zdôrazňuje, že ženy nie sú len obeť, ale aj vplyvné iniciátorky zmien, ktoré môžu na základe plnej účasti formulovať a vykonávať účinné stratégie boja proti zmene klímy a/alebo riešenia vo vzťahu k adaptácii na zmenu klímy a jej zmiernenie a môžu budovať odolnosť voči tejto zmene, pričom sa budú opierať o rozličné oblasti svojich skúseností a praktických znalostí z celej škály odvetví od poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybníctva až po energetickú infraštruktúru a udržateľné mestá;
 2. konštatuje, že účasť žien na trhu práce vo vidieckych oblastiach zahŕňa širokú škálu pracovných miest, ktorá presahuje konvenčné poľnohospodárstvo, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ženy vo vidieckych oblastiach môžu iniciovať zmeny, pokiaľ ide o prechod k udržateľnému a ekologickému poľnohospodárstvu, a môžu hrať dôležitú úlohu pri vytváraní ekologických pracovných miest;
 3. vyzýva Komisiu, aby zaviedla programy, prostredníctvom ktorých môže transfer moderných technológií a know-how pomôcť rozvíjajúcim sa spoločnostiam a regiónom adaptovať sa na zmenu klímy a zároveň spolupracovať so ženami, ktoré predstavujú 70 % poľnohospodárskej pracovnej sily v krajinách ohrozených katastrofami;
 4. je presvedčený, že posilnenie postavenia žien vo vidieckych oblastiach je rozhodujúce, pokiaľ ide o prístup k pôde, úverom a metódy udržateľného poľnohospodárstva, na budovanie odolnosti voči zmene klímy vrátane ochrany ekosystémov, vodných zdrojov a úrodnosti pôdy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili tieto aspekty vo svojich rozvojových politikách, a to aj prostredníctvom verejných investičných plánov a schválením zodpovedných súkromných investícií prostredníctvom rámcov, ako sú napríklad hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv globálneho paktu OSN a akčný plán UNCTAD pre investovanie do cieľov trvalo udržateľného rozvoja;
 5. uznáva, že ženy a dievčatá sú najlepšimi zdrojmi poznania ich vlastnej situácie a potrieb, a preto by sa s nimi mali viesť konzultácie o všetkých otázkach, ktoré sa ich týkajú; uznáva, že podľa EIGE sa žien sa štatisticky viac týka zmena klímy; uznáva, že ženy ako inovátorky, líderky, organizátorky, učiteľky a opatrovatelky po stáročia nachádzali spôsoby, ako v ťažkých situáciách zabezpečiť a plniť potreby svojich rodín, a majú obrovský potenciál byť inovátorkami aj v budúcnosti;
 6. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila sociálne a environmentálne účinky svojej obchodnej politiky a zahraničnej rozvojovej politiky vrátane vplyvu týchto opatrení na ženy; okrem toho vyzýva Komisiu, aby trvala na záväznosti sociálnych a environmentálnych noriem uvedených v kapitolách o trvalo udržateľnom rozvoji v rámci obchodných dohôd, o ktorých rokuje;

7. uznáva, že popri environmentálnej politike sú rozvojové politiky v oblasti zdravia, vzdelávania a posilnenia postavenia základom trvalo udržateľného rozvoja a napokon aj riešenia zmeny klímy; uznáva, že to, ako sa tieto politiky začleňujú do riešenia rastúcich trendov, ako je urbanizácia, bude mať výrazný vplyv na zmenu klímy;
8. poukazuje na to, že cieľ trvalo udržateľného rozvoja č. 13 („naliehavé opatrenia na boj proti zmene klímy a jej vplyvom“) je zameraný na zapojenie žien do opatrení v oblasti klímy spolu s cieľom (13b), ktorý stanovuje: „podporovať mechanizmy na zvyšovanie kapacít na účinné plánovanie a riadenie v oblasti zmeny klímy v najmenej rozvinutých krajinách vrátane zamerania sa na ženy, mládež a miestne a marginalizované komunity“;
9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že všetky príspevky k činnosti zmluvných strán UNFCCC v rodovej oblasti sú dobrovoľné; nalieha na Komisiu, aby spolu s členskými štátmi opätovne potvrdila podporu vypracovaniu, prijatiu a financovaniu akčného plánu UNFCCC pre rodovú rovnosť, ktorý by bol doplnený komplexným a viacročným pracovným programom zahŕňajúcim financovanie, prioritné oblasti činnosti, časový harmonogram, kľúčové ukazovatele dosiahnutých výsledkov, vymedzenie zodpovedných aktérov a mechanizmy monitorovania a preskúmania;
10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby šli príkladom a prijali ciele a harmonogramy na dosiahnutie cieľa rodovej rovnováhy v delegáciách UNFCCC;
11. zdôrazňuje potrebu prijať dočasné osobitné opatrenia na dosiahnutie cieľa rodovej rovnováhy vo formálnych a neformálnych orgánoch zriadených podľa UNFCCC a Kjótskeho protokolu;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súlade so záväzkami EÚ k rodovej rovnosti a ľudským právam zabezpečili, aby následné vnútroštátne stanovené príspevky EÚ zahŕňali dôsledné podávanie správ o rozmeroch rodovej rovnosti a ľudských práv;
13. žiada členské štáty, aby sa riadili rozhodnutím 21/CP.22 o rodových otázkach a zmene klímy, ktoré vyzýva zmluvné strany, aby určili a podporovali národné kontaktné miesto pre rodové otázky, ktoré by malo na starosti rokovania o klíme a vykonávanie a monitorovanie príslušných opatrení, a poskytovali podporu kontaktným miestam pre rodové otázky v tretích krajinách a/alebo partnerských krajinách;
14. uznáva, že ženy nielen vykonávajú väčšinu neplatených domácich a opatrovateľských prác, ale zároveň vykonávajú väčšinu každodenných spotrebiteľských rozhodnutí, a preto ak sa im poskytnú tie správne informácie a možnosti, môžu mať prostredníctvom týchto volieb vplyv na udržateľnosť; poznamenáva, že napríklad z výskumu vyplynulo, že výberom miestnych potravín by spotrebiteľia mohli znížiť svoje emisie skleníkových plynov až o 5 %;
15. pripomína svoje uznesenie zo 16. novembra 2011 o konferencii o zmene klímy v Durbane (COP 17)¹ a záväzok prijatý na tejto konferencii usilovať „o dosiahnutie zastúpenia žien vo všetkých príslušných orgánoch na úrovni najmenej 40 %“ so zameraním na financovanie opatrení v oblasti klímy;

¹ Ú. v. EÚ C 153 E, 31.5.2013, s. 83.

16. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaujali v rámci činnosti varšavskej pracovnej skupiny pre problematiku vysídľovania, ktorá na konferencii COP 22 dostala od UNFCCC mandát vypracovať odporúčania pre integrované prístupy na zabránenie, minimalizáciu a riešenie vysídľovania súvisiaceho s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy, rodovo citlivý prístup založený na ľudských právach, ktorým sa uzná, že ženy a dievčatá patria k najzraniteľnejším skupinám postihnutým vysídľovaním v dôsledku zmeny klímy, a preto sú mimoriadne náchylné stať sa obeťami obchodovania s ľuďmi a násilia založeného na rodovej príslušnosti;
17. vyzýva Komisiu, aby začlenila zmenu klímy do všetkých rozvojových programov na všetkých úrovniach; ďalej požaduje zvýšenú účasť vidieckych a domorodých žien na rozhodovacích procesoch, plánovaní, vykonávaní a na tvorbe politík a rozvojových programov týkajúcich sa zmeny klímy;
18. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi zabezpečila rodovo citlivý prístup v rámci svojej činnosti na úrovni Platformy pre problematiku vysídľovania v dôsledku zmeny klímy (Nansenova iniciatíva) a jej Programu na ochranu cezhranične vysídlených osôb v súvislosti s katastrofami a zmenou klímy;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali ukazovatele a zbierali údaje rozčlenené podľa rodovej príslušnosti pri plánovaní, vykonávaní, monitorovaní a hodnotení politík v oblasti zmeny klímy, programov a projektov prostredníctvom takých nástrojov, ako sú rodové ukazovatele, posúdenie vplyvu na rodovú rovnosť, rodové rozpočtovanie a index životného prostredia a rodovej rovnosti, a to aj prostredníctvom posilneného EIGE;
20. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prispievali ku globálnemu paktu o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii s cieľom zaručovať klimatickú spravodlivosť uznaním zmeny klímy za hnaciú silu migrácie, zabezpečovať prínos založený na ľudských právach a uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti v rámci celého tohto paktu v súlade s potrebami ľudí vysídlených v dôsledku zmeny klímy;
21. pripomína základný záväzok č. 4 v rámci záväzkov EÚ prijatých na Svetovom humanitárnom samite, a to zabezpečiť, aby humanitárne programovanie bolo rodovo citlivé; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tento záväzok sa odrazí pri realizácii programu GR ECHO týkajúceho sa pripravenosti na katastrofy (DIPECHO) a pri vykonávaní Akčného plánu pre odolnosť v krajinách náchylných na krízy (2013 – 2020) a ukazovateľa odolnosti;
22. dôrazne odsudzuje používanie sexuálneho násilia voči vysídleným a migrujúcim ženám; domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať migrujúcim ženám a dievčatám, ktoré sa počas cesty stali obeťami násilia, pričom by sa im mal zabezpečiť prístup k službám psychologickej a zdravotnej starostlivosti;
23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zacielili programy na oblasti postihnuté katastrofami, aby zintenzívnili svoje úsilie o poskytovanie pomoci týmto regiónom a aby riešili problémy spôsobené katastrofami v týchto regiónoch, pričom treba venovať osobitnú pozornosť situácii žien a detí, ktoré najviac trpia dôsledkami katastrof;
24. vyzýva všetky zainteresované strany, aby podporovali posilnenie postavenia žien a ich informovanosť zlepšovaním ich vedomostí o ochrane pred katastrofami počas katastrof

a po katastrofách súvisiacich so zmenou klímy a aby ich aktívne zapájali do predvídania katastrof, systémov včasného varovania a prevencie rizík, čo je dôležitá súčasť ich úlohy pri budovaní odolnosti v prípade katastrofy;

25. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti podporovali, posilňovali a uplatňovali monitorovacie mechanizmy v záchytných centrách pre vysídlené a migrujúce osoby, v ktorých neexistujú potrebné minimálne podmienky na zabránenie násiliu založenému na rodovej príslušnosti, s cieľom zabrániť akémukoľvek obťažovaniu žien a dievčat;
26. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s organizáciami občianskej spoločnosti a organizáciami na ochranu ľudských práv s cieľom zabezpečiť utečencom a vysídleným osobám dodržiavanie ľudských práv v záchytných centrách, najmä pokiaľ ide o zraniteľné ženy a dievčatá;
27. uznáva možnosti integrácie cieľov v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na túto zmenu a v oblasti cieľov posilnenia hospodárskeho postavenia žien, a to najmä v rozvojových krajinách; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci príslušných projektov a mechanizmov, ako je napríklad program OSN pre znižovanie emisií z odlesňovania a degradácie lesov (UN-REDD), preskúmali, ako by sa ženám mohli zabezpečiť možnosti plateného zamestnania, pokiaľ ide o vykonávanie environmentálnych služieb, ktoré v súčasnosti poskytujú dobrovoľne, ako sú napríklad obnova lesa, zalesňovanie vyčistenej pôdy a zachovávanie prírodných zdrojov;
28. žiada EÚ a členské štáty, aby s cieľom ďalej napredovať v zastúpení žien v rokovaníach v rámci UNFCCC poskytovali finančné prostriedky na vzdelávanie a účasť delegovaných žien; vyzýva Komisiu, aby uľahčovala a podporovala vytváranie sietí medzi ženskými organizáciami a činnosťami občianskej spoločnosti, pokiaľ ide o vypracovanie a uplatňovanie politík v oblasti zmeny klímy; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby ženy boli rovnoprávnymi účastníkmi a príjemkými všetkých konzultácií v oblasti zmeny klímy, programov a financovania organizovaných s podporou EÚ na národnej a miestnej úrovni;
29. vyzýva Komisiu a generálne riaditeľstvá zodpovedné za rodovú rovnosť, rozvoj a energetiku a klímu, aby rodovú rovnosť začlenili štruktúrovaným a systematickým spôsobom do svojich politík v oblasti zmeny klímy a energetiky pre EÚ a nezameriavali sa výlučne na vonkajší rozmer; naliehavo žiada najmä Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť a spotrebiteľov a Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (DEVCO), aby zvýšili svoju informovanosť o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien a zintenzívnili svoju prácu v tejto oblasti, pretože sa týka klimateckej spravodlivosti; zdôrazňuje, že Generálne riaditeľstvo pre oblasť klímy (CLIMA) musí vyčleniť prostriedky na prijímanie pracovníkov, ktorí by pôsobili v rámci kontaktného miesta pre rodové otázky; žiada EÚ a jej členské štáty, aby rozvíjali zásadu klimateckej spravodlivosti; trvá na tom, že najväčšou nespravodlivosťou nášho neúspechu v účinnom boji proti zmene klímy by boli nepriaznivé účinky na chudobné krajiny a obyvateľstvo, a najmä na ženy;
30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo svojich správach v rámci všeobecného pravidelného preskúmania podávali Rade OSN pre ľudské práva správy o vplyvoch rodových a ľudských práv a opatreniach v oblasti klímy;

31. konštatuje, že finančné záväzky EÚ v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien sa zvýšili, čo sa ale nedá povedať o kapacite ľudských zdrojov na riadenie tohto rastúceho objemu práce; zdôrazňuje, že EÚ musí preukázať rozhodný inštitucionálny záväzok týkajúci sa rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien vo vzťahu k zmene klímy, najmä ako sa stanovuje vo všeobecných politikách upravujúcich rozvojovú spoluprácu, konkrétne ciele trvalo udržateľného rozvoja a akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť;
32. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rodová rovnosť a zmena klímy nie je prioritnou oblasťou akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien; poznamenáva, že rodovo citlivé ukazovatele neboli dostatočne rozvinuté ani začlenené do podávania správ o výsledkoch a výsledky, pokiaľ ide o vnútornú zodpovednosť v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a ich financovanie, sú stále nedostatočné; konštatuje, že najmenší pokrok sa dosiahol, pokiaľ ide o cieľ č. 20 akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť GAP II spočívajúci v zabezpečení rovnakých práv žien na účasť v rozhodovacích procesoch o otázkach klímy a životného prostredia a na ich ovplyvňovanie, a vyzýva Komisiu, aby zvýšila úsilie na splnenie tohto cieľa; pripomína, že v akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť GAP II sa stanovuje program zahraničnej politiky EÚ so štyrmi tematickými piliermi vrátane horizontálneho piliera týkajúceho sa presunu útvarov Komisie a inštitucionálnej kultúry ESVC pri plnom rešpektovaní zásady rovnosti medzi ženami a mužmi;
33. uznáva, že zlepšenia technických usmernení nebudú samy osebe postačovať na zvýšenie účinnosti EÚ v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien;
34. vyzýva Komisiu, aby prevzala iniciatívu a vypracovala komplexné oznámenie s názvom Rodová rovnosť a zmena klímy – budovanie odolnosti a podporovanie klimateckej spravodlivosti v rámci stratégií na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, a to s cieľom plniť pevný inštitucionálny záväzok v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a riešiť súčasné nedostatky, pokiaľ ide o inštitucionálnu koordináciu;
35. vyzýva svoje parlamentné výbory, aby pri práci v rámci svojich oblastí právomoci, pokiaľ ide o prierezové otázky zmeny klímy, trvalo udržateľného rozvoja a ľudských práv, podporovali uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti;
36. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby financovanie adaptácie na zmenu klímy aj zmierňovania jej účinkov zohľadňovalo rodové hľadisko; víta nedávny pokrok, ktorý sa dosiahol so zreteľom na politiku rodovej rovnosti v oblasti multilaterálnych finančných mechanizmov; víta tiež iniciatívy súkromného sektora, ktorých cieľom je posilniť sociálnu zodpovednosť podnikov zavedením prémie za projekty, ktoré spĺňajú kritériá udržateľnosti vrátane podpory živobytia a vzdelávacích príležitostí pre ženy; konštatuje však, že podľa Rozvojového programu OSN (UNDP) sa len 0,01 % financovania v celosvetovom meradle využíva na podporu projektov, ktoré sa týkajú zmeny klímy a práv žien; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, že ich programy v oblasti zmeny klímy spĺňajú najvyššie medzinárodné normy týkajúce sa ľudských práv a nepodkopávajú rodovú rovnosť;
37. domnieva sa, že tri finančné mechanizmy podľa UNFCCC – Zelený klimatický fond, Globálny fond pre životné prostredie (GEF) a Adaptačný Fond – by mali odblokovať dodatočné finančné prostriedky na investičnú politiku v oblasti klímy, ktorá viac zohľadňuje rodové hľadisko;

38. predovšetkým naliehavo žiada EÚ, aby rozvojovú pomoc podmienila začlenením kritérií založených na ľudských právach a zaviedla nové rodovo citlivé kritériá politiky v oblasti zmeny klímy;
39. žiada, aby sa prostredníctvom rodovo citlivých opatrení zabezpečilo, že ženy nebudú považované iba za príjemcov opatrení v oblasti klímy, ale aj za podnikateľky v oblasti technológií týkajúcich sa čistej energie; víta výzvu Komisie na predkladanie návrhov týkajúcich sa žien a udržateľnej energie, vďaka ktorej je k dispozícii 20 miliónov EUR na realizáciu činností podporujúcich podnikanie žien v sektore udržateľnej energie v rozvojových krajinách, a nabáda Komisiu, aby túto sumu v budúcnosti zvýšila;
40. požaduje odbornú prípravu zameranú na rodovú rovnosť pre úradníkov EÚ, najmä pre tých, ktorí sa zaoberajú rozvojovými a klimatickými politikami;
41. žiada, aby sa vysídľovaniu vyvolanému klímou venovala seriózná pozornosť; je otvorený diskusii o zavedení ustanovenia o „klimatickej migrácii“; požaduje vytvorenie panela expertov s cieľom preskúmať túto otázku na medzinárodnej úrovni a naliehavo žiada, aby bola otázka klimatickej migrácie zaradená do medzinárodného programu; vyzýva na posilnenú medzinárodnú spoluprácu s cieľom zaistiť odolnosť voči zmene klímy;
42. víta hlavné iniciatívy v oblasti programovania OSN pre ženy (Women's Flagship Programming Initiatives) a projekty a programy Globálnej aliancie proti zmene klímy, ktoré vytvárajú prierezové prepojenie medzi rodom a zmenou klímy;
43. víta prácu osobitného predstaviteľa OSN pre ľudské práva a životné prostredie a Rady OSN pre ľudské práva v tejto oblasti a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporili toto úsilie, a to aj prostredníctvom finančnej pomoci;
44. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.